

Entre els plecs de la memòria | Llambregada d'Andalusia (1)

LA BÈTICA VISTA AMB ULLS MENORQUINS

Adolf Sintès
Membre de
l'IME

De motius per visitar Andalusia n'hi ha tants com preferències tenguí cada viatger. En el cas de na Joana i meu una motivació essencial de la recent incursió per terres del sud peninsular ha estat de conèixer la seva potent cultura olivarera. Tanmateix no ens hem pogut sostreure a l'encís del seu ric patrimoni històric, arquitectònic, culinari i humà en definitiva.

● ARQUITECTURA I URBANISME

Quant a patrimoni monumental ens confessam admiradors irrepressibles del llegat que atresora la ciutat de Còrdoba, amb el pont romà que permet salvar el Guadalquivir per encaminar els passos del visitant cap als carrers de la *Judería*, amb la vella sinagoga, un cop superat l'esglai provocat per la inabastable mesquita islàmica, amb la catedral cristiana encastada entre un bosc de columnes i arcades dobles bicolores.

El més conegut de Sevilla és el minaret-campanar de la Giralda aixecat exempt de la immensa mola catedralícia -com el campanar de Sant Lluís- però sense menystenir la Torre del Oro o la semicircular plaça España, construïda amb motiu de l'Exposició Iberoamericana del 1929, a major glòria del reis *Catòlics* i de Cristòfol Colom. La major sorpresa és topar als peus de la Giralda amb els únics coneguts de tot el períple, dos vells amics santlluisers a bord d'una galera -a la que pujam- abans d'emprendre (ells) la Ruta de la Plata a peu.

Màlaga ofereix llargs i amples carrers exclusius per a vianants, dins la tendència universal d'alliberar els nuclis històrics de la tirania dels cotxes, encara que no dels badocs que mòbil en mà t'envesteixen hipnòticament. A l'enorme nucli central de Sevilla l'espai sense cotxes és compartit

per una línia de tramvies moderns i d'alta ocupació. El port de Màlaga ens confirma una inclinació menys agraïda, la de convertir els molls pesquers i comercials en fortins inexpugnables, a excepció de la zona de lloguer de *golondrinas*, esdevinguda un agradable passeig familiar.

L'accés tradicional a la penin-

ció de *porra*. Imprescindible, sobretot a Còrdoba, tastar el *rabo de toro de lidia* suau al paladar en perdre la ferotgia pròpia d'una festa de culte gairebé religiós. Inevitable també a la costa l'assortit *pescado frito*. Les calòriques *migas* millor deixar-les per una visita hivernal, en canvi, no es poden deixar de banda les

Barranco ha reconvertit les para- des de carn o verdures en cuinetes de marisc, arrossos o hamburgueses de colors vius, una metamorfosi semblant a la del mercat de San Miguel de Madrid, segurament de sa Peixateria de Maó, i qui sap si la Boqueria de Barcelona.

mana de Menorca i l'interès per la història en comú, al que ell replica amb la participació d'ambdues illes en els Island Games, acostament que ens obre de bat a bat les portes de Gibraltar per l'original *pas a nivell* aeroportuari, cotxes i vianants entrem a la població travessant la pista de l'aeroport.

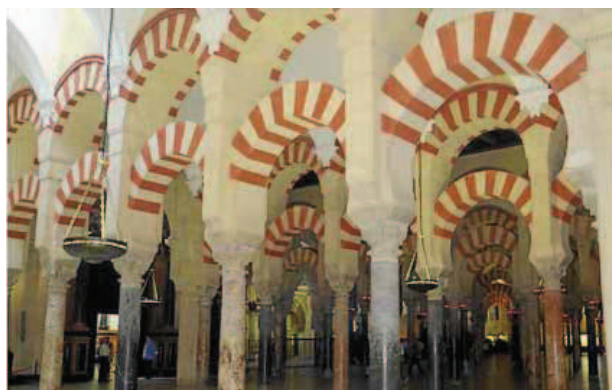
Entre la pàtina britànica i l'accent andalús, les finestres de guillotina ens recorden el paisatge urbà menorquí mentre passejam pel comercial Main Street fins al cementiri de Trafalgar -amb bust de l'almirall Nelson inclòs- de camí al funicular que puja a la roca, on la principal atracció són els *monkeys*, disposats a fer les mil moneries i a pispar la bossa del menjar al primer descuit.

Allà dalt tenim un record per l'amic Mingo M. Reynés, mort el febrer d'enguany, que tantes aventures visqué entre Ceuta, Tànger i Gibraltar. Minguet ens relatà la seva fugida nadant de La Línea a la colònia britànica per arribar a la Caleta o Catalan Bay, on els anys seixanta encara va sentir parlar en menorquí als descendents d'aquells emigrants de la nostra illa. Avui la zona està molt desfigurada per l'avenç constant sobre el mar.

● TARIFA

Vorejada la badia d'Algeciras ens situam en el punt més meridional de la península Ibèrica, amb l'illot de Las Palomas comunicat a terra ferma. Per una insòlita manca de vent, el dia de la nostra

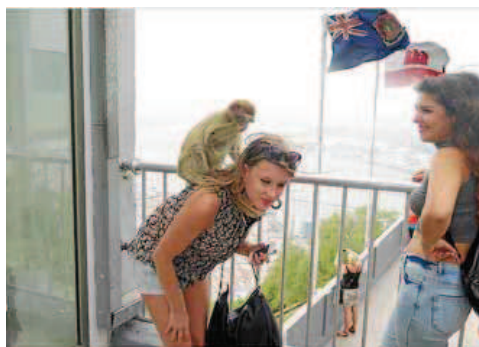
visita Eolo no infla les veles d'aquest paradís dels surfistes ni mou les antenes dels molins que formen inacabables rengleres dalt les crestes muntanyoses i plans espaiosos. Vivim l'estranya sensació de tenir el Mare Nostrum a la nostra esquerra i l'oceà Atlàntic a la dreta, mentre que just davant s'alcen les muntanyes de Marroc, que judicam tan properes com si fossin les de Mallorca vistes de Menorca. La mateixa nit, tot aprofitant l'encalmada, una nova onada de fràgils pasteres desembarca esperançadament a la riba europea de l'estret.

Una imatge fotogràfica és incapaç d'abastar la magnitud de la Mezquita de Còrdoba. ● FOTOS A. SINTÈS

Als peus de la muralla urbana de Cadis la marea baixa deixa les barquetes en sec.

Els enjogassats macacos són tan emblemàtics de Gibraltar com la bandera britànica o la de la roca.

sula de Cadis per l'estret istme-passadís és compartit per les vies del tren i l'autovia, encara que ara també compta amb un flamant pont de cinc quilòmetres, el segon sobre la inigualable badia. L'experiència de dinar a una hospitalària plaça arbrada xoca amb l'alt nivell de decibels de l'elevat to de les converses dels nadius, molt superior a la dels nòrdics.

● GASTRONOMIA

La varietat de plats de la cuina andalusa compta amb especialitats tan essencials com el *salmorejo*, un *gazpacho* espesseït i amorosit amb ou dur i pa, que a la zona d'Antequera reivindiquen com a pròpia sota la denomina-

Les calòriques *'migas'* millor deixar-les per una visita hivernal, en canvi, no es poden deixar de banda les *'tapas'* amb cartes de quaranta o cinquanta tipus a un o dos euros la unitat

tapas amb cartes de quaranta o cinquanta tipus a un o dos euros la unitat.

A Sevilla, el Mercat de Triana manté la funció original, encara que un poc decadent, mentre que a l'altre costat del pont sobre el Guadalquivir el mercat del

làpides funeràries. D'ascendència menorquina era el jueu sefardita Sir Joshua Hassan, factòtum indiscutible de la identitat gibraltarenya, promotor de primer referèndum d'autodeterminació dels *yanitos*, el 1967, i ocupant dels màxims càrrecs institucionals com a batle i cap de govern entre 1945 i 1987.

Arribats a la frontera, les màquines d'accés no llegeixen el meu DNI per haver perdut el xip electrònic, el policia espanyol ens permet superar el control, però amb l'avís que molt probablement no passarem el *checkpoint* gibraltareny, en el qual intentam estovar l'oficial explicant-li la procedència ger-

